

KRYTERIA OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE - KLASA 1

DZIAŁ: CZŁOWIEK W SPOŁECZEŃSTWIE

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Uczeń:

- potrafi czytać ze zrozumieniem,
- zna pojęcia: cechy wrodzone, cechy nabyte, osobowość, wartości, socjalizacja, grupa społeczna, rola społeczna, społeczeństwo, komunikacja werbalna, komunikacja niewerbalna, fakt, opinia, pogląd, asertywność,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego człowiek jest nazywany istotą społeczną,
- podaje przykłady własnych cech wrodzonych i nabytych,
- wymienia role, jakie odgrywa w życiu społecznym,
- wie, czym zajmuje się socjologia,
- wymienia warstwy społeczne,
- zna zasady prawidłowego porozumiewania się.

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

- rozumie pojęcia: cechy wrodzone, cechy nabyte, osobowość, wartości, socjalizacja, grupa społeczna, rola społeczna, społeczeństwo, komunikacja werbalna, komunikacja niewerbalna, fakt, opinia, pogląd, asertywność,
- potrafi wyjaśnić, co kształtuje osobowość człowieka,
- wymienia i uzasadnia wartości, które są dla niego najważniejsze w życiu,
- umie wymienić rodzaje grup społecznych i podać konkretne ich przykłady,
- zna pojęcia: konformizm, nonkonformizm, mediator, arbitraż,
- opisuje oczekiwania społeczne związane z pełnionymi przez siebie rolami,
- umie wyjaśnić, dlaczego społeczeństwo jest zbiorowością złożoną,
- wyszukuje informacje o grupach zawodowych cieszących się największym i najmniejszym prestiżem,
- wyjaśnia, w jaki sposób otoczenie klasowe wymusza na jednostce określone postępowanie,
- umie wyrażać emocje w komunikatach typu „ja”,
- umie komunikować się za pomocą słów i przy użyciu języka ciała,
- podaje przykłady faktów i opinii.

OCENA Dобра:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

- wyjaśnia, dlaczego człowiek jest niepowtarzalną indywidualnością, obdarzoną swoistymi cechami i możliwościami wzbogacania życia społecznego,
- wyszukuje z różnych źródeł cytaty i przysłowia odnoszące się do życia człowieka,
- wyjaśnia, na czym polega szczególna rola rodziny w życiu człowieka,
- wymienia pozytywne i negatywne skutki postaw konformistycznych i nonkonformistycznych,
- wyjaśnia, dlaczego społeczeństwo jest zbiorowością wewnętrznie zorganizowaną i zróżnicowaną,
- potrafi scharakteryzować wybraną warstwę społeczną,
- zna zasady rozwiązywania konfliktów,
- potrafi jasno i precyzyjnie wyrażać własne zdanie,
- potrafi wskazać w tekście popularno-naukowym fakt i opinię.

OCENA BARDZO Dобра:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dobrą oraz:

- wyjaśnia na własnym przykładzie, że człowiek jest niepowtarzalną indywidualnością, obdarzoną swoistymi cechami i możliwościami wzbogacania życia społecznego,

- omawia ewolucję człowieka,
- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób grupa wpływa na jednostkę,
- potrafi wskazać wady i zalety różnych sposobów podejmowania wspólnych decyzji,
- potrafi na przykładzie wyjaśnić znaczenie normy wzajemności w życiu grupy,
- potrafi omówić przyczyny i konsekwencje zmian demograficznych w społeczeństwie polskim,
- potrafi podać przykłady zróżnicowania społecznego i sposoby ich zmniejszania,
- wymienia problemy, jakie mogą występować w związku z istnieniem podziałów społecznych,
- wyjaśnia, dlaczego zachowania asertywne uważa się za bardziej korzystne dla jednostki.

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę bardzo dobrą oraz:

uczeń realizuje zadanie:

Przygotuj prezentację multimedialną na temat: Realizacja obowiązku szkolnego w wybranych państwach świata.

DZIAŁ: ŻYCIE SZKOŁY

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Uczeń:

- potrafi czytać ze zrozumieniem,
- zna pojęcia: Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców, Rada Szkoły, Samorząd Uczniowski, Dyrektor, WSO, PSO,
- wie, czym jest społeczność szkolna,
- zna zakres i formy działania samorządu uczniowskiego,
- zna najważniejsze obowiązki ucznia,
- zna patrona szkoły.

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

- rozumie pojęcia: Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców, Rada Szkoły, Samorząd Uczniowski, Dyrektor, WSO, PSO,
- wie, jakie dokumenty regulują pracę szkoły,
- umie omówić, korzystając ze schematu w podręczniku, strukturę szkolnictwa w Polsce,
- umie wymienić cechy, jakimi powinny się charakteryzować osoby pełniące funkcje w samorządzie uczniowskim,
- potrafi wymienić najważniejsze prawa ucznia,
- zna pojęcia: MEN, CKE, OKE, Karta Nauczyciela, ustawa, rozporządzenie.

OCENA Dобра:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

- potrafi wymienić i zna kompetencje organów szkoły,
- zna procedurę wyborów do samorządu uczniowskiego,
- zna obowiązki nauczyciela,
- potrafi omówić przyczyny, przebieg i skutki Powstania Wielkopolskiego 1918-1919.

OCENA BARDZO Dобра:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dobrą oraz:

- zna instytucje współpracujące z jego szkołą,
- charakteryzuje wybrane sylwetki powstańców wielkopolskich,
- potrafi określić miejsce samorządu uczniowskiego w życiu szkoły,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego samorząd uczniowski jest szkołą demokracji.

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę bardzo dobrą oraz:

uczeń realizuje zadanie: Przygotuj prezentację multimedialną na temat: Szkoła oczami ucznia.

DZIAŁ: NARÓD I PAŃSTWO

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Uczeń:

- potrafi czytać ze zrozumieniem,
- zna pojęcia: naród, świadomość narodowa, obywatelstwo, bandera, tolerancja, mniejszość narodowa, grupa etniczna, stereotyp, ojczyzna, patriotyzm, Polonia, państwo, suwerenność, autonomia, monarchia konstytucyjna, republika, państwo unitarne, państwo złożone, federacja, pucz, zamach stanu, konfederacja, unia, autorytaryzm, totalitaryzm, demokracja, demokracja pośrednia, demokracja bezpośrednia,
- zna polskie symbole narodowe,
- wie, jak należy zachować się wobec polskich symboli narodowych,
- zna Hymn Polski,
- potrafi wymienić mniejszości narodowe zamieszkujące Polskę,
- zna najważniejsze daty z historii Polski: 966, 1772, 1793, 1795, 1918, 1939,
- potrafi nazwać swoją małą ojczyznę.

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

- rozumie pojęcia: naród, świadomość narodowa, obywatelstwo, bandera, tolerancja, mniejszość narodowa, grupa etniczna, stereotyp, ojczyzna, patriotyzm, Polonia, państwo, suwerenność, autonomia, monarchia konstytucyjna, republika, państwo unitarne, państwo złożone, federacja, pucz, zamach stanu, konfederacja, unia, autorytaryzm, totalitaryzm, demokracja, demokracja pośrednia, demokracja bezpośrednia, dotacja, konwencja, konstytucja, nacjonalizm, szowinizm, ksenofobia, kosmopolityzm, Wielka Emigracja, judaizm, Łemkowie, grekokatolicy, ewangelicy, islam, prawosławie, anarchia, niezależność wewnętrzna i zewnętrzna, cenzura, propaganda, pluralizm, ideologia, referendum, demokracja szlachecka, korupcja, opozycja, demokracja fasadowa,
- potrafi omówić okoliczności powstania polskich symboli narodowych,
- wymienia więzi, które łączą naród,
- wie, czym zajmuje się heraldyka,
- potrafi omówić wybraną mniejszość narodową,
- potrafi wymienić przejawy patriotyzmu w czasie wojny i czasie pokoju,
- wie, w których państwach znajdują się największe skupiska Polonii,
- wie, na czym polegała postawa posła Reytana,
- potrafi wymienić cechy i funkcje państwa,
- umie podać przykłady państw jednolitych narodowo i wielonarodowych,
- zna trójpodział władzy,
- potrafi wymienić przykłady republik i monarchii, państw unitarnych i złożonych
- zna cechy republiki i monarchii,
- wymienia, na podstawie konstytucji, prawa człowieka,
- odróżnia formy demokracji pośredniej i bezpośredniej.

OCENA DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

- wyjaśnia różnicę między obywatelstwem a narodowością,
- zna sposoby nabycia obywatelstwa polskiego,
- wie, jaką postawę powinniśmy przejawiać wobec przedstawicieli innych narodów,
- zna i rozumie pojęcia: migracja, uchodźcy, reżim polityczny, ustroj polityczny,
- umie ocenić postawę nacjonalistyczną,
- potrafi, korzystając z mapy, wskazać lokalizację mniejszości narodowych w Polsce,

- potrafi podać przyczyny emigracji Polaków,
- wymienia wielkich Polaków,
- omawia cechy i funkcje państwa,
- wyjaśnia różnice między państwem unitarnym a złożonym,
- wymienia prawa człowieka łamane w systemach autorytarnym i totalitarnym,
- wymienia i charakteryzuje rodzaje demokracji,
- posługując się mapą wskazuje zasięg państw demokratycznych, niedemokratycznych i demokratycznych na świecie.

OCENA BARDZO DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dobrą oraz:

- wymienia wydarzenia, które miały wpływ na kształtowanie się ustroju Polski,
- zna jedną z pieśni (Rota, Bogurodzica) pełniących w przeszłości rolę Hymnu,
- zna prawa mniejszości narodowych,
- wymienia wydarzenia z historii Polski, z których jest dumny, i takie, które uważa za mniej chwalebne,
- omawia koncepcje genezy państwa (teistyczną, umowy społecznej, marksistowską, podboju i przemocy, patriarchalną),
- wymienia i uzasadnia cechy dobrego państwa,
- umie dokonać klasyfikacji państw według różnych kryteriów,
- porównuje rolę głowy państwa w systemach prezydenckim, półprezydenckim, parlamentarno-komitetowym, parlamentarno-gabinetowym,
- potrafi przedstawić pozycje obywatela w państwach demokratycznych, autorytarnych i totalitarnych,
- potrafi uzasadnić wyższość demokracji nad systemem totalitarnym i autorytarnym,
- dokonuje charakterystyki i oceny: A. Hitlera i J. Stalina,
- zna różnice między demokracją większością a konstytucyjną
- wymienia zagrożenia współczesnej demokracji,
- wymienia wady i zalety systemu demokratycznego.

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę bardzo dobrą oraz:

- potrafi omówić kształtowanie się ustroju politycznego Polski,

Uczeń realizuje jedno z poniższych zadań:

1. Przedstaw historię demokracji w formie komiksu.
2. Przygotuj oś czasu z zaznaczonymi epokami historycznymi i przełomowymi wydarzeniami dla kształtowania się ustroju politycznego Polski.

KRYTERIA OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE - KLASA 2

DZIAŁ: KONSTYTUCJA I USTRÓJ RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Uczeń:

- czyta ze zrozumieniem teksty popularno-naukowe,
- zna pojęcia: konstytucja, konkordat, inicjatywa obywatelska, ratyfikacja, preambuła, Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu, immunitet parlamentarny, immunitet sędziowski, niezawisłość, Naczelny Sąd Administracyjny, Sąd Najwyższy, dwuinstancyjność,
- wie, jakie instytucje realizują zasadę trójpodziału władzy w RP,
- potrafi przedstawić sposób powoływania parlamentu,
- zna zasady wyboru Prezydenta RP,
- umie wymienić podstawowe wolności i prawa obywatela RP,
- zna datę uchwalenia obowiązującej Konstytucji RP,
- zna liczbę członków Sejmu RP i Senatu RP.

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

- potrafi wykazać, że konstytucja jest ustawą zasadniczą,
- zna i rozumie pojęcia: interpelacja poselska, minister bez teki, minister z teką, koalicja, wotum zaufania, wotum nieufności, zasada domniemania niewinności, Krajowa Rada Sądownicza, konstytucja, konkordat, inicjatywa obywatelska, ratyfikacja, preambuła, Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu, immunitet parlamentarny, immunitet sędziowski, niezawisłość, Naczelny Sąd Administracyjny, Sąd Najwyższy, dwuinstancyjność,
- potrafi wymienić zadania Sejmu RP i Senatu RP,
- wymienia uprawnienia i zadania prezydenta,
- wie, kto sprawuje administrację rządową w terenie,
- umie wymienić organy stojące na straży prawa w RP,
- zna zasady prawa wyborczego,
- charakteryzuje cechy dobrego parlamentarzysty,
- wymienia Prezydentów RP i aktualnego premiera RP,
- zna strukturę sądownictwa,
- wymienia instytucje chroniące prawa człowieka.

OCENA DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

- zna zasady ustrojowe państwa polskiego,
- umie przedstawić organizację pracy polskiego parlamentu,
- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób Trybunał Konstytucyjny kontroluje zgodność prawa z konstytucją,
- zna kompetencje Trybunału Stanu,
- wie, co zrobić, kiedy prawa i wolności są naruszane,
- zna organy Sejmu RP,
- wymienia partie polityczne wchodzące w skład Parlamentu,
- potrafi wymienić cechy, które powinien posiadać dobry urzędnik,
- sporządza notatkę na temat aktualnie urzędującego Prezydenta RP,
- omawia schemat powoływania rządu,
- omawia strukturę sądownictwa w Polsce.

OCENA BARDZO DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dobrą oraz:

- wyjaśnia, jak powstają w Polsce ustawy,

- umie omówić procedurę tworzenia, skład i funkcje rządu RP,
- potrafi wykazać różnice pomiędzy uprawnieniami prezydenta i premiera,
- umie podać fundamentalne zasady wymiaru sprawiedliwości i wyjaśnić je,
- umie określić zadania organów stojących na straży prawa,
- zna daty polskich konstytucji,
- przedstawia stosunki na linii państwo – związki wyznaniowe,
- zna i wyjaśnia funkcje Sejmu RP,
- wymienia zadania Rzecznika Praw Obywatelskich.

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę bardzo dobrą oraz:

uczeń realizuje jedno z poniższych zadań:

1. Przygotuj wystąpienie sejmowe na temat zmian, jakie chciałbyś dokonać w szkolnictwie polskim.
2. Kara śmierci – jesteś za czy przeciw? Uzasadnij swoje stanowisko.

DZIAŁ: SAMORZĄD TERYTORIALNY

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Uczeń:

- czyta ze zrozumieniem teksty popularno-naukowe,
- zna pojęcia: gmina, powiat, województwo, samorząd, wójt, burmistrz, prezydent,
- zna zasady wyborów do samorządu terytorialnego,
- wie, gdzie mieszczą się urzędy gminny, powiatowy i wojewódzki,
- wypełnia przykładowe druki urzędowe.

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

- rozumie pojęcia: gmina, powiat, województwo, samorząd, wójt, burmistrz, prezydent,
- umie wymienić organy samorządu gminnego, powiatowego i wojewódzkiego,
- wie, komu przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze,
- zna pojęcie mienie komunalne,
- wie, jakie sprawy może załatwić w urzędach gminnym, powiatowym i wojewódzkim,
- zna źródła dochodów gminy.

OCENA DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

- potrafi wyjaśnić zasadę pomocniczości,
- zna pojęcia: kadencja, obwód wyborczy, komitet wyborczy, kampania wyborcza, mężowie zaufania,
- potrafi omówić zasady wyboru radnego, starosty, wójta,
- umie podać przykłady działalności gospodarczej swojej gminy,
- potrafi podać przykłady różnych działań obywatelskich na terenie własnej gminy,
- zna zakres spraw którymi zajmuje się samorząd gminny, powiatowy i wojewódzki.

OCENA BARDZO DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dobrą oraz:

- zna nazwy i rozmieszczenie wszystkich województw w Polsce,
- potrafi wymienić przykłady zadań własnych i zleconych gminy,
- zna różne sposoby wpływania obywateli na decyzje władz gminy,
- wie, jak powstaje i na jest przeznaczony budżet gminy,
- wie, jakie obowiązki ma urzędnik wobec obywatela,
- wyjaśnia, dlaczego należy brać udział w wyborach samorządowych.

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę bardzo dobrą oraz:

- porównuje zadania wojewody i marszałka województwa.

Uczeń realizuje zadanie:

1. Przygotuj folder reklamujący gminę w której mieszkasz.

DZIAŁ: AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA**OCENA DOPUSZCZAJĄCA:**

Uczeń:

- zna pojęcia: społeczeństwo obywatelskie, kultura polityczna, organizacja pozarządowa, organizacja pożytku publicznego, wolontariat, stowarzyszenie, fundacja, partia polityczna, system partyjny, związek zawodowy, strajk, etyka, kultura, polityka, kultura polityczna, czynne i bierne prawo wyborcze,

- potrafi podać przykłady partii politycznych, fundacji, stowarzyszeń,

- umie wymienić podmioty życia publicznego,

- umie wymienić cechy dobrego obywatela,

- potrafi wymienić cechy, które powinien posiadać wolontariusz,

- umie wymienić różne rodzaje środków masowego przekazu,

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

- rozumie pojęcia: społeczeństwo obywatelskie, kultura polityczna, organizacja pozarządowa, organizacja pożytku publicznego, wolontariat, stowarzyszenie, fundacja, partia polityczna, system partyjny, związek zawodowy, strajk, etyka, kultura, polityka, kultura polityczna, czynne i bierne prawo wyborcze,

- umie wymienić różne formy uczestnictwa obywatelskiego w życiu publicznym,

- umie określić, jakie są podstawowe zadania i możliwości działania związków zawodowych,

- potrafi podać przykłady współdziałania i konkurowania ze sobą w życiu publicznym różnych podmiotów,

- wymieni funkcje środków masowego przekazu,

OCENA DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

- umie uzasadnić znaczenie inicjatyw obywatelskich dla demokracji,

- wie, jakie są cechy i funkcje partii politycznych,

- rozumie rolę kultury politycznej i etyki w życiu publicznym,

- umie wymienić cechy społeczeństwa obywatelskiego,

- umie wymienić patologie życia publicznego,

- wyjaśnia rolę środków masowego przekazu w życiu obywateli,

OCENA BARDZO DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dobrą oraz:

- umie wytłumaczyć, dlaczego zorganizowani obywatele mogą skuteczniej rozwiązywać niektóre problemy społeczne,

- wie, co należy zrobić, aby założyć stowarzyszenie,

- umie określić, jaki wpływ na warunki pracy może mieć działalność związków zawodowych,

- potrafi ocenić rolę związków zawodowych w państwie demokratycznym,

- potrafi uzasadnić znaczenie etyki w życiu publicznym,

- umie ocenić postępowanie osób publicznych,

- umie uzasadnić znaczenie opinii publicznej we współczesnym świecie.

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę bardzo dobrą oraz:

- umie wskazać różnice programowe między partiami działającymi w Polsce,

- omawia rolę, jaką w historii Polski odegrał związek zawodowy „Solidarność”

DZIAŁ: FUNKCJONOWANIE GOSPODARKI RYNKOWEJ**OCENA DOPUSZCZAJĄCA:**

Uczeń:

- zna pojęcia: gospodarstwo domowe, gospodarka narodowa, budżet, inflacja, popyt, podaż, deficyt budżetowy, dług publiczny,

- potrafi wyjaśnić, na czym polega prywatyzacja i nacjonalizacja,

- rozumie na czym polegała wymiana oparta na barterze,

- wie, jak powstały i czym są banki,

- wymienia podstawowe sfery w gospodarce narodowej,

- rozumie, dlaczego należy płacić podatki,

- zna podstawowe rodzaje podatków.

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

- rozumie pojęcia: gospodarstwo domowe, gospodarka narodowa, budżet, inflacja, popyt, podaż, deficyt budżetowy, dług publiczny, akcje, obligacje, hiperinflacja, stopa inflacji,

- umie wymienić podmioty gospodarcze,

- rozumie znaczenie dokonywania oszczędności w gospodarce,

- zna rodzaje własności we współczesnej gospodarce,

- potrafi wymienić funkcje pieniądza,

- wymienia podstawowe funkcje banków,

- rozumie prawo popytu i prawo podaży,

- potrafi zdefiniować podstawowe mierniki gospodarki narodowej,

- wie, czym jest spożycie i akumulacja,

- wie, jaka skala podatkowa obowiązuje w Polsce.

OCENA DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

- rozumie różnicę między lokatą a kredytem,

- rozumie, dlaczego gospodarka nakazowa jest nieefektywna,

- potrafi wymienić i omówić cechy gospodarki rynkowej i nakazowej,

- potrafi wyjaśnić mechanizm powstawania inflacji w gospodarce,

- rozumie na czym polega szkodliwy wpływ inflacji na gospodarkę,

- potrafi wyjaśnić, dlaczego inflacja obniża poziom życia konsumentów,

- wie, jak działa bankowość elektroniczna,

- rozumie, dlaczego mechanizm rynkowy w sposób optymalny kształtuje ceny,

- wie, czym są fundusze emerytalne i inwestycyjne,

- rozumie, dlaczego budżet powinien być zrównoważony.

OCENA BARDZO DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dobrą oraz:

- umie obliczyć zysk z lokaty bankowej i koszt kredytu,

- potrafi scharakteryzować podstawowe systemy gospodarcze,

- wie, kim był i jak walczył z inflacją L. Balcerowicz,

- rozumie, jaką rolę w gospodarce odgrywa NBP a jaką banki komercyjne,

- rozumie, dlaczego istnienie monopolu jest niekorzystne dla gospodarki i konsumentów,

- rozumie, jakie znaczenie ma GPW dla gospodarki,

- wie, czym się różni rynek wtórny od pierwotnego,

- rozumie znaczenie możliwości odpisania 1% podatku na rzecz organizacji pożytku

publicznego,

- wie, jak powstaje budżet państwa.

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę bardzo dobrą oraz:

- zna zasady inwestowania na GPW,

- potrafi obliczyć podatek dochodowy od osób fizycznych,

Uczeń realizuje jedno z poniższych zadań:

1. Przygotuj notatkę do gazetki szkolnej nt. oferty banków komercyjnych dla nastolatków.

2. Przygotuj poradnik inwestora giełdowego.

KRYTERIA OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE - KLASA 3

DZIAŁ: CZŁOWIEK W GOSPODARCE RYNKOWEJ.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Uczeń:

- wie, jakie instytucje bronią praw konsumentów,
- zna główne rodzaje pracy,
- wie, czym jest bezrobocie,
- zna system szkolnictwa w Polsce,
- wie, gdzie szukać ofert pracy,
- wie, czym jest Kodeks Pracy,
- potrafi zdefiniować pojęcie korupcji i szarej strefy.

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

- potrafi odróżnić rynek konsumenta od rynku producenta,
- zna podstawowe prawa konsumenta,
- rozumie przyczyny bezrobocia w gospodarce rynkowej,
- potrafi wymienić skutki bezrobocia,
- wie, w jaki sposób państwo przeciwdziała bezrobociu,
- rozumie, czym się różni zawód od kwalifikacji zawodowych,
- potrafi poprawnie napisać list motywacyjny i CV,
- zna różne typy organizacji pracy,
- wie, jakie są podstawowe rodzaje działalności gospodarczej,
- potrafi wymienić rodzaje przedsiębiorstw,
- wie, czym jest marketing,
- umie wymienić przyczyny korupcji.

OCENA DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

- rozumie, dlaczego gospodarka rynkowa jest nastawiona na zaspokojenie potrzeb konsumenta,
- potrafi scharakteryzować rodzaje bezrobocia,
- potrafi rozpoznać swoje predyspozycje zawodowe,
- potrafi rozpoznać, jakie błędy mogą być popełniane przy wyborze szkoły i zawodu,
- umie wypełnić kwestionariusz osobowy,
- zna podstawowe rodzaje umów o pracę,
- potrafi wymienić najważniejsze prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy,
- rozumie gospodarcze i etyczne konsekwencje istnienia korupcji i szarej strefy.

OCENA BARDZO DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dobrą oraz:

- potrafi dostrzec nieuczciwe działania wobec konsumentów,
- potrafi scharakteryzować wpływ wydajności pracy na gospodarkę,
- potrafi wymienić formy podstawowych świadczeń społecznych w Polsce,
- potrafi podać przykłady społecznych uwarunkowań wyborów szkoły i zawodu oraz omówić ich konsekwencje,
- wie, jakie są zasady zatrudniania młodocianych, kobiet i niepełnosprawnych,
- zna podstawowe procedury obowiązujące przy rozpoczynaniu działalności gospodarczej.

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę bardzo dobrą oraz:

- potrafi wyjaśnić, jakie znaczenie miała praca dla kształtowania człowieka,

Uczeń realizuje zadanie:

1. Przygotuj w formie filmu rozmowę kwalifikacyjną.

DZIAŁ: POLSKA A ŚWIAT

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Uczeń:

- zna pojęcia: ambasada, konsulat, wiza, zielona karta, żelazna kurtyna, zimna wojna, unia personalna, unia realna, integracja, uchodźca, imigrant, terroryzm, pomoc humanitarna, globalizacja, dziura ozonowa, kwaśne deszcze, efekt cieplarniany,
- wie, jakie są główne cele polskiej polityki zagranicznej,
- wie, czym zajmują się ambasady i konsulaty,
- rozumie, czym była „zimna wojna”,
- wymienia i wskazuje na mapie „starych” i „nowych” członków Unii Europejskiej,
- wie, jakie uprawnienia daje obywatelstwo unijne,
- wie, jakie są filary funkcjonowania Unii Europejskiej,
- wie, dlaczego utworzono ONZ i jakie ma ona cele,
- wie, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów międzynarodowych,
- rozumie, czym jest terroryzm,
- wie, co znaczą określenia: „biedne Południe”, „bogata Północ”, „kraje rozwijające się”,
- rozumie, jakie zjawiska określamy pojęciem „globalnej wioski” i „globalizacji”,
- wymienia główne zagrożenia ekologiczne dla Ziemi,

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

- umie charakteryzować polską politykę europejską,
- wie, dlaczego powstało NATO i jakie ma ono cele,
- zna historię integracji europejskiej,
- zna historię integracji Polski z Unią Europejską,
- rozumie, jak funkcjonuje jednolity rynek europejski,
- zna kompetencje głównych organów ONZ,
- potrafi scharakteryzować rozmiary biedy w krajach Południa,
- rozumie, jakie są przyczyny i skutki biedy w krajach rozwijających się,
- rozumie, na czym polegają i jak wpływają na stan naszej planety następujące zjawiska: efekt cieplarniany, dziura ozonowa, kwaśne deszcze,
- rozumie, że jego zachowania mogą mieć wpływ na życie ludzi na świecie.

OCENA DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

- rozumie, dlaczego sojusz z USA ma charakter strategiczny,
- potrafi charakteryzować polską politykę obronną,
- wie, czym się zajmują instytucje Unii Europejskiej,
- potrafi scharakteryzować korzyści wynikające dla obywateli i gospodarki polskiej z członkostwa w Unii Europejskiej,
- rozumie różnice między ONZ a UE,
- wymienia najważniejsze zagrożenia terrorystyczne w XXI wieku,
- wie, na czym polega globalizacja w sferze gospodarki, polityki i kultury,
- wyjaśnia, dlaczego zagłada lasów tropikalnych i niedobór wody są zagrożeniem dla przyrody całego świata.

OCENA BARDZO DOBRA:

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dobrą oraz:

- uzasadnia potrzebę popierania rozwoju demokracji u wschodnich sąsiadów Polski,
- wie, w jakich misjach pokojowych i operacja militarnych brali lub biorą udział polscy

żołnierze,

- potrafi wyjaśnić, jak realizowana jest zasada pomocniczości i solidarności,
- zna programy UE przeznaczone dla młodzieży,
- potrafi scharakteryzować działalność organizacji wyspecjalizowanych ONZ,
- wymienia i charakteryzuje najważniejsze współczesne konflikty międzynarodowe ,
- potrafi ocenić sytuację imigrantów i uchodźców we współczesnym świecie,
- potrafi uzasadnić potrzebę pomocy humanitarnej dla krajów rozwijających się,
- charakteryzuje pozytywne i negatywne skutki globalizacji.